

Elektronické zadávání veřejných zakázek

[POREMSKÁ, M. Elektronické zadávání veřejných zakázek. Právní fórum, č. 12, 2007, s. 445.]

Elektronické zadávání veřejných zakázek se má stát stejně běžné jako listinná podoba zadávání. K tomu má přispět, mimo jiné, Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 až 2010 přijatý usnesením vlády č. 500 dne 10. 5. 2006¹) a zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. Ten klade obecně větší důraz na elektronické zadávání veřejných zakázek než jeho předchůdce zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, který byl zrušen a pozbyl účinnosti ke dni 30. června 2006.

Zákon o veřejných zakázkách zavádí, kromě jiných, i nové instituty týkající se elektronického zadávání veřejných zakázek, konkrétně dynamický nákupní systém (§ 93 a násl. zákona o veřejných zakázkách) a elektronickou aukci (§ 96 a násl. zákona o veřejných zakázkách), možnost prokazovat kvalifikaci dodavatele² certifikátem vydaným v rámci systému certifikovaných dodavatelů (§ 133 a násl. zákona o veřejných zakázkách),³ který je možno vydat v listinné nebo elektronické podobě, předkládat údaje nezbytné pro hodnocení nabídky ve formě elektronického katalogu⁴) atd.

Bližší požadavky týkající se elektronického zadávání veřejných zakázek jsou upraveny prováděcím právním předpisem k novému zákonu (§ 149 odst. 8 zákona o veřejných zakázkách), a to vyhláškou č. 329/2006 Sb., kterou se stanoví bližší požadavky na elektronické prostředky, elektronické nástroje a elektronické úkony při zadávání veřejných zakázek.

Kromě uvedené vyhlášky je důležité v souvislosti elektronickým zadáváním veřejných zakázek uvést i vyhlášku č. 326/2006 Sb., o podrobnostech atestačních řízení pro elektronické nástroje, náležitostech žádosti o atest a o výši poplatku za podání žádosti o atest (vyhláška o atestačním řízení pro elektronické nástroje), a dále zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Všechny výše uvedené vyhlášky nabyly účinnosti stejně jako nový zákon o veřejných zakázkách dne 1. července 2006.

Předmětem tohoto článku tedy bude elektronické zadávání veřejných zakázek a k tomu neodmyslitelně patřící atestační řízení. Rozebíranou otázkou bude i bezpečnost elektronického zadávání veřejných zakázek, kterou upravují zejména vyhlášky č. 326/2006 Sb. a č. 329/2006 Sb.

Elektronické prostředky a nástroje

Zákon o veřejných zakázkách definuje pro účely zákona pojmy elektronické prostředky a elektronické nástroje.

Elektronickými prostředky se rozumí síť a služby elektronických komunikací podle zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů. Za elektronický prostředek se nepovažuje fax (§ 149 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách).

Elektronickými nástroji jsou technická zařízení nebo programová vybavení, případně jejich součásti, které jsou spojena se sítí nebo službou elektronických komunikací a umožňují prostřednictvím této sítě nebo služby provádění úkonů v elektronické podobě podle zákona o veřejných zakázkách, včetně zpracování zahrnujícího digitální kompresi a uchovávání dat (§ 149 odst. 2 věta první zákona o veřejných zakázkách).

Pojem elektronický nástroj je vedle obecné definice podle § 149 odst. 2 blíže upraven v § 149 odst. 6 zákona o veřejných zakázkách. Z uvedeného vyplývá, že se rozlišují dva druhy elektronických nástrojů.⁵⁾

Pojem **elektronický úkon** definuje vyhláška č. 329/2006 Sb. jako úkon jednající osoby provedený prostřednictvím elektronického nástroje [§ 2 písm. f) vyhlášky].

Vedle tohoto pojmu dále definuje vyhláška pro své účely pojmy elektronická adresa, internetová adresa zadavatele,⁶⁾ veřejný klíč, soukromý klíč, certifikát veřejného klíče a systémový stav.

Elektronickou adresou se rozumí údaj v elektronické podobě, který jednoznačně označuje místo (objekt) na internetu.

Internetovou adresou zadavatele se definuje jako elektronická adresa dálkově přístupného internetového prostoru, prostřednictvím kterého zadavatel poskytuje v zadávacím řízení informace.

Podle zákona o veřejných zakázkách se rozumí pro účely uvedeného zákona internetovou adresou zadavatele, kterou zadavatel používá k uveřejňování informací týkajících se veřejných zakázek tzv. profil zadavatele [§ 17 písm. g) zákona o veřejných zakázkách].

Veřejným klíčem jsou jedinečná elektronická data, která jednoznačně odpovídají soukromému klíči a mohou sloužit dodavateli k zašifrování obsahu nabídky podle vyhlášky č. 329/2006 Sb. a *vice versa* pro **soukromý klíč**, tzn. data odpovídají veřejnému klíči a mohou sloužit zadavateli k odtajnění obsahu nabídky.

Certifikátem veřejného klíče se rozumí datová zpráva, která důvěryhodným způsobem spojuje veřejný klíč se zadavatelem, slouží k přenášení veřejného klíče a může sloužit k ověřování identity zadavatele a jeho internetové adresy.

Systémovým stavem je stav, ve kterém se v daném okamžiku nebo intervalu nachází elektronický nástroj, a který odpovídá jedné ze tří možných hodnot:

1. v provozu

2. mimo provoz

3. jiný stav definovaný okruhem možných funkčních stavů nástroje.

Atestační řízení

Zadavatel může používat elektronické nástroje pouze za předpokladu, že použití těchto elektronických nástrojů neporušuje zákaz diskriminace,⁷⁾ elektronické nástroje jsou s ohledem na předmět veřejné zakázky obecně dostupné a slučitelné s běžně užívanými informačními a komunikačními technologiemi. Pro zajištění splnění těchto požadavků mohou být elektronické nástroje v zadávacím řízení použity pouze tehdy, jsou-li atestovány v atestačním řízení prováděném Ministerstvem vnitra⁸⁾ (§ 149 odst. 2 věta druhá a třetí zákona o veřejných zakázkách). Otázkou ovšem je, zda i při postupu mimo režim zákona v případě veřejných zakázek malého rozsahu⁹⁾ je potřeba mít atestované nástroje. Domnívám se, že nejrůznější výkladová stanoviska¹⁰⁾ nepovažují elektronickou komunikaci za jinou než prostřednictvím atestovaných přístrojů. ¹¹⁾

Ministerstvo vnitra dále vydává Věstník, v němž uveřejňuje udělení atestů a další dokumenty vztahující se k elektronickým nástrojům. Vydávání Věstníku zabezpečuje ministerstvo prostřednictvím portálu veřejné správy (www.gov.cz) [§ 150 písm. b) zákona o veřejných zakázkách].

Atestačním řízením se rozumí postup, v jehož rámci jsou zkoumány požadavky shody elektronického nástroje s požadavky zákona o veřejných zakázkách a prováděcích právních předpisů k tomuto zákonu (§ 149 odst. 2 věta sedmá zákona o veřejných zakázkách).

Na základě atestačního řízení Ministerstvo vnitra vydává atest, jenž je dokladem osvědčujícím kladný výsledek atestace (§ 149 odst. 2 věta osmá zákona o veřejných zakázkách), tzn. udělí atest, pokud byla zjištěna shoda elektronického nástroje s požadavky kladenými na tento nástroj (§ 4 odst. 4 vyhl. 326/2006 Sb.).

Podrobnosti atestačního řízení stanovuje výše uvedená vyhláška č. 326/2006 Sb. Předmětem úpravy této vyhlášky jsou náležitosti žádosti o atest, výše poplatku za podání žádosti o atest a podrobnosti atestačního řízení (§ 1 vyhl. 326/2006 Sb.).

Zadavatel zajistí splnění požadavků kladených na elektronický nástroj atestem, v případě, že je zadavatel provozovatelem nebo použitím elektronického nástroje jiného provozovatele, který má atest, pro potřeby zadávacího řízení v případě, že zadavatel není provozovatelem. Provozovatelem se rozumí fyzická nebo právnická osoba, která zajišťuje provoz elektronického nástroje za účelem zadávání veřejných zakázek [§ 4 odst. 1 písm. a) i písm. b) vyhl. 326/2006 Sb.].

Splnění požadavků provozovatel pro potřeby atestačního řízení podle § 4 odst. 2 vyhl. 326/2006 Sb. doloží dokumentací, kterou vede o elektronickém nástroji podle § 149 odst. 2 zákona o veřejných zakázkách v souladu s vyhláškou č. 326/2006 Sb. (dále jen „dokumentace elektronického nástroje“).

Podle § 4 odst. 3 vyhl. 326/2006 Sb. v případě, že elektronický nástroj podle § 149 odst. 6 zákona o veřejných zakázkách zajišťuje elektronický přenos a příjem nabídek, případně příjem žádostí o účast a návrhů v soutěži o návrh nebo elektronickou aukci či dynamický nákupní systém, doloží provozovatel pro potřeby atestačního řízení splnění požadavků:

- podle § 149 odst. 6 písm. c) až i) zákona o veřejných zakázkách platnou certifikaci podle § 10 zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zavedení systému managementu bezpečnosti informací v oblasti provozování elektronického nástroje na shodu s českou technickou normou ČSN BS 7799-2 – Systém managementu bezpečnosti informací – Specifikace s návodem pro použití, nebo na shodu s jinou zahraniční normou, jejíž obsah odpovídá obsahu normy ČSN BS 7799-2, v případě, že provozovatel získal certifikaci od orgánu jiného státu než České republiky

- podle § 149 odst. 6 písm. b) zákona o veřejných zakázkách kalibračním listem měřidla času podle zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, pokud nepoužívá pro měření času operační systém nebo dokumentaci měřidla času, pokud je pro měření času použit operační systém provozovatele. V dokumentaci se dokládá nejistota měření času a návaznost na zdroj reprodukcující světový koordinovaný čas dokumentující měřidla času, kde je popsán způsob provádění synchronizace se zdrojem světového koordinovaného času, a to i v případě výskytu přestupné sekundy

- podle § 149 odst. 6 písm. a) zákona o veřejných zakázkách dokumentací elektronického nástroje, ve které uvede způsob splnění požadavků uvedených v § 4 až 7 vyhlášky č. 329/2006 Sb.

- podle § 149 odst. 6 písm. j) zákona o veřejných zakázkách dokumentací elektronického nástroje

- podle § 8 vyhlášky č. 329/2006 Sb. na pořizování záznamů dokumentací elektronického nástroje, ve které uvede výčet zaznamenaných událostí, způsob jejich pořízení a uchovávání.

Náležitosti žádosti o atest jsou uvedeny v ustanovení § 2 vyhl. 326/2006 Sb. Žádost o atest lze podat i na formuláři, jehož vzor je uveden v příloze k uvedené vyhlášce, který obsahuje tři části. Část A zahrnuje identifikační údaje provozovatele, část B identifikační údaje výrobce, pokud není provozovatelem nástroje a část C identifikaci elektronického nástroje.

Podání žádosti o atest je zpoplatněno. Výše poplatku za podání žádosti o atest závisí na tom, zda elektronický nástroj zajišťuje elektronický přenos a příjem nabídek, případně elektronický příjem žádostí o účast a návrhů v soutěži o návrh nebo elektronickou aukci či dynamický nákupní systém

V případě, že elektronický nástroj umožňuje provádět otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění, soutěžní dialog nebo zjednodušené podlimitní řízení¹²⁾ činí výše poplatku 10 000 Kč [§ 3 odst. 1 písm. a) vyhl. 326/2006 Sb.]. Pokud elektronický nástroj umožňuje provádět zvláštní postupy v zadávacím řízení, kterými jsou uzavření a využití rámcové smlouvy (§ 89 a násl. zákona o veřejných zakázkách) s jedním nebo

více uchazeči, zavedení a využití dynamického nákupního systému nebo využití elektronické aukce je poplatek 10 000 Kč [§ 3 odst. 1 písm. b) vyhl. 326/2006 Sb.] V případě pokud elektronický nástroj umožňuje provádět soutěž o návrh je výše poplatku 10 000 Kč [§ 3 odst. 1 písm. c) vyhl. 326/2006 Sb.], a když elektronický nástroj umožňuje provádět pouze jednotlivý elektronický úkon, je výše poplatku 10 000 Kč [§ 3 odst. 1 písm. d) vyhl. 326/2006 Sb.].

V případě, že elektronický nástroj umožňuje provádět více druhů zadávacích řízení nebo zvláštních postupů, činí poplatek 10 000 Kč za každý druh zadávacího řízení či za každý zvláštní postup v zadávacím řízení nebo soutěž o návrh, kterou je možno prostřednictvím elektronického nástroje provádět. Pokud elektronický nástroj umožňuje provádět více než pět druhů zadávacího řízení nebo kombinaci druhů, zvláštních postupů či soutěže o návrh, které překročí počet pět, činí poplatek 50 000 Kč (§ 3 odst. 2 vyhl. 326/2006 Sb.).

Výše poplatku u elektronických nástrojů, které nezajišťují elektronický přenos a příjem nabídek, případně elektronický příjem žádostí o účast a návrhů v soutěži o návrh nebo elektronickou aukci či dynamický nákupní systém, činí 100 Kč.

Elektronické úkony při zadávání veřejných zakázek

V zadávacím řízení určí zadavatel oprávněné osoby, které jsou za zadavatele oprávněné činit v daném zadávacím řízení elektronické úkony, zejména poskytování zadávací dokumentace, výzvy k účasti nebo podání nabídek a předběžných nabídek, poskytování dodatečných informací nebo potvrzování doručení nabídek a předběžných nabídek, otevírání nabídek a pozvání k jednání o nabídkách (§ 3 odst. 1 vyhl. 329/2006 Sb.).

Činí-li zadavatel v zadávacím řízení elektronický úkon vůči určitému dodavateli, musí být tento úkon opatřen platným zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu oprávněné osoby zadavatele nebo platnou elektronickou značkou založenou na kvalifikovaném systémovém certifikátu zadavatele (§ 3 odst. 2 vyhl. 329/2006 Sb.).

Kvalifikované certifikáty a kvalifikované systémové certifikáty musí podle § 3 odst. 3 vyhl. 329/2006 Sb. obsahovat náležitosti stanovené § 12 a § 12a zákona č. 227/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyjma možnosti obsahovat pseudonym podepisující osoby, a dále označení pracovního zařazení oprávněné osoby nebo internetové adresy zadavatele.

Ověření platnosti zaručeného elektronického podpisu nebo elektronické značky se provádí obdobně podle vyhlášky č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách, ve znění pozdějších předpisů (§ 3 odst. 4 vyhl. 329/2006 Sb.).

Podle § 8 odst. 2 a odst. 3 vyhl. 329/2006 Sb. musí zadavatel vytvářet záznamy o provedených elektronických úkonech a veškerých dalších činnostech elektronického nástroje. Součástí těchto záznamů musí být alespoň:

- určení elektronického úkonu nebo další činnosti nástroje
- čas provedení úkonu nebo činnosti

- identifikace osoby, která elektronický úkon provedla nebo činnost nástroje zahájila
- záznam o případném nestandardním výsledku úkonu nebo další činnosti nástroje
- informace o systémovém stavu elektronického nástroje a synchronizaci času podle § 9 vyhl. 329/2006 Sb.

Veškeré výše uvedené údaje musí být chráněny proti neoprávněnému přístupu, změně a zničení (§ 8 odst. 4 vyhl. 329/2006 Sb.).

Ustanovení § 9 vyhl. 329/2006 Sb. upravuje zaznamenávání času elektronického úkonu (dále jen „časová informace“), které musí být zajištěno.

Zdrojem časové informace je měřidlo času, které je kalibrované podle zákona č. 505/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebo je časová informace poskytována operačním systémem zadavatele navázána na zdroj reprodukující světový koordinovaný čas UTC13) například na státní etalon času a frekvence nebo pomocí přijímače GPS14) [§ 9 odst. 1 písm. a) i písm. b) vyhl. 329/2006 Sb.]. Zadavatel synchronizuje měřidlo času nebo čas měřený operačním systémem s koordinovaným světovým časem alespoň jedenkrát za 24 hodin v průběhu zadávacího řízení (§ 9 odst. 3 vyhl. 329/2006 Sb.). Synchronizace musí být zadavatelem zajištěna i v případě výskytu přestupné sekundy (§ 9 odst. 4 vyhl. 329/2006 Sb.).

Splnění povinnosti kalibrace dokládá zadavatel kalibračním listem a povinnost navázání operačního systému na zdroj reprodukující světový koordinovaný čas UTC dokumentem dokládajícím nejistotu, s níž je časová informace navázána na čas UTC spolu s technickou dokumentací dokládající způsob tohoto navázání (§ 9 odst. 2 vyhl. 329/2006 Sb.).

Kalibrované měřidlo času musí být zadavatelem chráněno proti neoprávněným zásahům, které by mohly změnit jeho technické nebo metrologické vlastnosti zajišťované jeho kalibrací (§ 9 odst. 5 vyhl. 329/2006 Sb.).

Zadávací dokumentaci (§ 44 a násl. zákona o veřejných zakázkách), kterou zadavatel poskytuje prostřednictvím elektronických nástrojů, poskytuje zadavatel formou dálkového přístupu na své internetové adrese bez předchozí žádosti nebo ji poskytuje na základě písemné žádosti dodavatele (§ 4 odst. 1 vyhl. 329/2006 Sb.).

Poskytuje-li zadavatel zadávací dokumentaci dálkovým přístupem na internetové adrese zadavatele bez předchozí žádosti, zajistí, aby se každý mohl ujistit o identitě zadavatele případně i o identitě provozovatele internetové adresy zadavatele formou certifikátu veřejného klíče zadavatele vydaného k internetové adrese zadavatele, prostřednictvím které poskytuje zadávací dokumentaci, dále aby zadávací dokumentace byla chráněna proti neoprávněné změně a aby zadávací dokumentace byla ve stanovené lhůtě přístupná na internetové adrese nepřetržitě (§ 4 odst. 2 vyhl. 329/2006 Sb.).

Poskytuje-li zadavatel zadávací dokumentaci na základě písemné žádosti dodavatele, zadavatel zajistí, aby zadávací dokumentace byla poskytnuta jen na základě platně doručené žádosti, jejíž zaručený elektronický podpis byl úspěšně ověřen, aby byla chráněna proti

neoprávněné změně podle § 3 odst. 2 vyhl. 329/2006 Sb., a aby byla opatřena zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu oprávněné osoby zadavatele nebo elektronickou značkou založenou na kvalifikovaném systémovém certifikátu zadavatele, byla poskytnuta formou odeslání na požadovanou elektronickou adresu dodavatele nebo formou individuálního zpřístupnění zadávací dokumentace prostřednictvím internetové adresy zadavatele (§ 4 odst. 3 vyhl. 329/2006 Sb.).

Podle § 5 vyhl. 329/2006 Sb. se při **poskytování dodatečných informací k zadávacím podmínkám** (§ 49 zákona o veřejných zakázkách) v elektronické podobě postupuje obdobně jako při poskytování zadávací dokumentace (viz výše).

Pro **podávání nabídek** (§ 69 zákona o veřejných zakázkách) a jejich doplňování a také pro podávání předběžných nabídek podle § 6 odst. 1 vyhl. 329/2006 Sb. zadavatel uveřejňuje ve vyhlášení, případně ve výzvě, elektronickou adresu pro podávání nabídky, předběžné nabídky, žádostí o účast a podávání aukčních hodnot (dále jen „nabídka“).

Dodavatel chrání podané nabídky před neoprávněným čtením formou šifrování jejich obsahu (§ 6 odst. 2 vyhl. 329/2006 Sb.).

Za účelem šifrování obsahu nabídky poskytuje zadavatel dodavatelům prostřednictvím internetové adresy zadavatele nebo zasláním na základě vyžádání certifikát veřejného klíče (§ 6 odst. 3 vyhl. 329/2006 Sb.). Zadavatel zajistí, aby veřejný klíč určený k šifrování obsahu nabídek jednoznačně odpovídal soukromému klíči zadavatele a nebylo možné za vynaložení přiměřených prostředků certifikát veřejného klíče padělat (§ 6 odst. 4 vyhl. 329/2006 Sb.).

Stanoví-li zadavatel v souladu s ustanovením § 39 a násl. zákona o veřejných zakázkách lhůtu pro podávání nabídky, zajistí, aby nabídka podaná na elektronickou adresu pro podávání nabídek byla před uplynutím stanovené lhůty dále zpracována v souladu s vyhláškou č. 329/2006 Sb. a uložena v nezměněné podobě do doby jejího otevření. Zadavatel zároveň odešle dodavateli na jeho elektronickou adresu oznámení o doručení nabídky. Zadavatel označí nabídku doručenou po uplynutí stanovené lhůty pro podávání nabídky jako nepřijatelnou. V takovém případě odešle zadavatel dodavateli na jeho elektronickou adresu oznámení o této skutečnosti (§ 6 odst. 5 vyhl. 329/2006 Sb.).

Po podání nabídky zadavatel ověří platnost zaručeného elektronického podpisu dodavatele a výsledek ověření zaznamená k doručené nabídce. Se záznamem o ověření platnosti zaručeného elektronického podpisu se dále zachází obdobně jako s identifikátorem elektronické podatelny podle již uvedené vyhlášky č. 496/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (§ 6 odst. 7 vyhl. 329/2006 Sb.).

Zadavatel nebo osoby oprávněné k **otevírání nabídek** (§ 72 zákona o veřejných zakázkách) zajistí odtajnění obsahu nabídek s využitím soukromého klíče (§ 7 odst. 1 vyhl. 329/2006 Sb.). Soukromý klíč určený odtajnění nabídek musí zadavatel zajistit proti ztrátě a neoprávněnému přístupu po celou dobu platnosti odpovídajícího certifikátu veřejného klíče (§ 7 odst. 6 vyhl. 329/2006 Sb.), a dále aby nebylo možné za vynaložení přiměřených prostředků soukromý klíč padělat [§ 7 odst. 2 písm. b) vyhl. 329/2006 Sb.].

Zadavatel zajistí, aby odtajnění nabídek s využitím soukromého klíče prováděly oprávněné osoby tak, aby odtajnění nabídek mohly provést vždy dvě nebo více oprávněných osob z jejich celkového počtu a nebylo možné použít soukromý klíč k odtajnění nabídek jiným způsobem než součinností oprávněných osob (§ 7 odst. 3 vyhl. 329/2006 Sb.), a dále zadavatel zajistí, aby elektronický nástroj neumožnil odtajnění nabídky před lhůtou stanovenou k jejímu otevření (§ 7 odst. 4 věta první vyhl. 329/2006 Sb.).

Elektronická nabídka po jejím otevření, přečtení, posouzení nebo hodnocení musí zůstat uložena u zadavatele jen v její zašifrované podobě (§ 7 odst. 5 vyhl. 329/2006 Sb.).

Zadavatel má povinnost k **uveřejňování** (§ 146 a § 147 zákona o veřejných zakázkách), je-li tato povinnost podle zákona stanovena, a to oznámení o zahájení zadávacího řízení, předběžného oznámení (§ 86 zákona o veřejných zakázkách), pravidelného předběžného oznámení (§ 87 a § 88 zákona o veřejných zakázkách), oznámení soutěže o návrh (§ 102 a násl. zákona o veřejných zakázkách),¹⁵⁾ oznámení o výsledku zadávacího řízení, oznámení o zrušení zadávacího řízení nebo soutěže o návrh či jiných údajů (dále jen „vyhlášení“). Pro uveřejnění vyhlášení použije zadavatel formulář podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství – nařízení Komise (ES) č. 1564/2005 ze dne 7. září 2005, kterým se stanoví standardní formuláře pro zveřejňování oznámení v rámci postupů zadávání veřejných zakázek podle směrnic Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES. Jde-li o oznámení o zrušení zadávacího řízení nebo soutěže o návrh, použije se formulář stanovený vyhláškou č. 330/2006 Sb..

Formuláře lze získat v elektronické podobě na <http://www.isvzus.cz/usisvz/redirector.do?dispatch=formulare> 16) nebo v listinné podobě na vybraných pobočkách – obchodních místech České pošty, s. p., provozovatele subsystému informačního systému podle § zákona o veřejných zakázkách.

Zadavatel vyplní příslušný formulář buď v elektronické podobě pomocí programu 602XML Filler, který následně vytiskne a odešle na adresu Česká pošta, s. p., provozovatel IS VZ US (Informační systém o veřejných zakázkách – uveřejňování subsystém), Wolkerova 480, 749 20 Vítkov nebo jej odešle on-line po provedení autorizace elektronickým podpisem. Další možností je vyplnění formuláře prostřednictvím programu PCJ VZ. Data se odesílají pomocí **registrované elektronické pošty** České pošty, s. p.¹⁷⁾

Bezpečnost elektronického zadávání veřejných zakázek

Otázku bezpečného postupu při elektronickém zadávacím řízení nelze, podle mého názoru, vnímat jako sekundární.¹⁸⁾ Výslovně ji řeší vyhláška č. 326/2006 Sb., která odkazuje na českou technickou normu¹⁹⁾ ČSN BS 7799-2 – Systém managementu bezpečnosti informací – Specifikace s návodem pro použití, nebo připouští shodu s jinou zahraniční normou, jejíž obsah odpovídá obsahu uvedené české technické normy.

Česká technická norma není obecně závazná, a proto její nedodržení není v rozporu se zákonem. Avšak stanoví-li právní předpis dodržovat ČSN, nedodržení ČSN bude porušením právního předpisu.²⁰⁾

Vyhláška č. 329/2006 Sb. stanovuje řadu povinností v souvislosti se zajištěním bezpečnosti při zadávání veřejných zakázek, např. v ustanoveních § 4 odst. 2, § 6 odst. 2 a odst. 4, § 8 odst. 4, § 9 odst. 5.

Jako problematické ovšem vnímám stanovení těchto povinností příliš obecně. Pro příklad v § 6 odst. 4 vyhl. 329/2006 Sb. je stanovena povinnost, aby nebylo možné za „vynaložení přiměřených prostředků“ certifikát veřejného klíče padělat. Co se rozumí „vynaložením přiměřených prostředků“ není zcela jasné.

Novou úpravu v oblasti bezpečnosti informačních systémů zavedla novela zákona č. 365/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 81/2006 Sb. Novela nabyla s výjimkami účinnosti dne 1. ledna 2007. Klade důraz na „zajištění důvěrnosti, integrity a dostupnosti informací zpracovávaných v informačních systémech veřejné správy“ (21)

V souladu s přechodnými ustanoveními zákona č. 81/2006 Sb. byly standardy informačních systémů veřejné správy (22) k výše uvedenému dni zrušeny a nahrazeny prováděcím předpisem – vyhláškou č. 529/2006 Sb., o požadavcích na strukturu a obsah informační koncepce a provozní dokumentace a o požadavcích na řízení bezpečnosti a kvality informačních systémů veřejné správy (vyhláška o dlouhodobém řízení informačních systémů veřejné správy).

V rámci elektronizace veřejné správy (viz např. dokument Státní informační a komunikační politika)²³⁾ se významně rozvíjí i oblast elektronického zadávání veřejných zakázek. Zájem státu na elektronizaci zadávání zakázek prokazuje i sestavení Národního plánu, i když zejména z podnětu Akčního plánu vydaným Evropskou komisí. Z praxe soudím, že zájem na rozvoji této věci projevuje nejenom stát, ale i soukromý sektor, který se účastní veřejných zakázek, neboť elektronické právní úkony významně usnadňují administrativní náročnost při zadávání veřejných zakázek jak na straně zadavatele, tak dodavatele.

Otázkou do budoucna zůstává, jak bude sankcionováno užívání neatestovaných nástrojů, resp. zda je „rozumné“ používat atestovaných elektronických nástrojů například v případě zadávání veřejných zakázek malého rozsahu zadávaných mimo režim zákona.

Používají-li se moderní prostředky komunikace, zejména atestovaná elektronická zařízení, domnívám se, že je důležité klást důraz na zajištění jejich bezpečnosti. Výše uvedené příklady povinností z vyhlášky č. 329/2006 Sb. jsou, podle mého názoru, stanoveny natolik obecně, že jejich nejednoznačnost vede k výkladovým problémům, které v praxi, zvláště v počátcích aplikace nové právní úpravy týkající se veřejných zakázek, může působit značné potíže. Otázkou je, jak dalece bude postihováno porušení povinnosti, která je obecně stanovená, a tudíž se dá vykládat velmi široce.

Běžné užívání elektronických nástrojů v zadávacím řízení pro každého zadavatele i dodavatele je zatím dlouhou cestou, která je před námi.

1) Brož, P. – Svoboda, J.: Národní plán zavedení elektronického zadávání. Veřejné zakázky, 2006, č. 4, str. 8.

2) Dodavatelem je podle § 17 písm. a) zákona o veřejných zakázkách fyzická osoba nebo právnická osoba, která dodává zboží, poskytuje služby nebo provádí stavební práce, pokud má

sídlo, místo podnikání či místo trvalého pobytu na území České republiky nebo zahraniční dodavatel, kterým je podle § 17 písm. o) zákona o veřejných zakázkách zahraniční osoba podle § 21 zákona č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která dodává zboží, poskytuje služby nebo provádí stavební práce.

3) Podrobněji viz Metodické postupy pro systém certifikovaných dodavatelů [citováno 19. srpna 2007]. Dostupný z: http://www.portal-vz.cz/uploads/metodika_verze112.doc.

4) Elektronickým katalogem se pro účely zákona o veřejných zakázkách rozumí soubor informací obsahující ceny odpovídající jednotlivým položkám předmětu veřejné zakázky, popis takových položek, případně další údaje s nimi související (§ 149 odst. 7 věta druhá zák. o veřejných zakázkách).

5) Plíšek, M. – Bukvicová, L.: Atestační řízení pro elektronické nástroje. Veřejné zakázky, 2006, č. 4, str. 10.

6) Podle § 2 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách se za zadavatele veřejné zakázky považuje veřejný (§ 2 odst. 2 zák. o veřejných zakázkách), dotovaný (§ 2 odst. 3 zák. o veřejných zakázkách) a sektorový (§ 2 odst. 6 zák. o veřejných zakázkách) zadavatel.

7) Zadavatel je povinen při postupu podle zákona o veřejných zakázkách dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace (§ 6 zák. o veřejných zakázkách).

8) Před novelou zákona o veřejných zakázkách č. 110/2007 Sb. se jednalo o Ministerstvo informatiky.

9) Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty (§ 12 odst. 6 zák. o veřejných zakázkách).

10) Např. Metodika zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a metodika zadávání zakázek financovaných ze zdrojů Evropské unie [citováno 29. prosince 2006]. Dostupný z:

http://www.portal-vz.cz/uploads/Metodicke_pokyny/Metodika_final_uprMMR_2006_10_13.doc.

11) Podrobněji viz Jurčík, R.: Úvahy o změnách právní úpravy veřejných zakázek a PPP projektů ve vztahu k efektivnějšímu vynakládání veřejných prostředků, vystoupení na konferenci Veřejné zakázky a PPP projekty – potřeba změny právní úpravy v EU a v ČR, Brno – Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Provozně ekonomická fakulta dne 13. září 2007.

12) Otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění, soutěžní dialog a zjednodušené podlimitní řízení jsou druhy zadávacího řízení podle zákona o veřejných zakázkách (§ 21 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách).

13) Ang. Universal Time, Coordinated.

14) Ang. Global Positioning System.

15) Podle § 103 odst. 1 a odst. 2 zákona o veřejných zakázkách se soutěží o návrh se rozumí postup zadavatele směřující k získání návrhu, projektu či plánu zejména v oblasti územního plánování, architektury, stavitelství či zpracování dat.

16) Formuláře jsou dostupné v elektronické podobě v programu 602XML Filler nebo v programu Adobe Acrobat Reader (PDF), které lze bezplatně stáhnout na internetové stránce www.isvzus.cz.

17) Registrovaná elektronická pošta je elektronickou verzí zásilky s doručenkou a dodací schránkou (P. O. BOX). REP – Váš bezpečný elektronický P. O. BOX [citováno 19. září 2007]. Dostupný z: <http://rep.cpost.cz/pobox.php>.

18) K otázce bezpečnosti elektronické komunikace viz např. Poremská, M.: Bezpečnosti přímého bankovníctví. Právní rádce, 2006, č. 11.

19) Českou technickou normou je podle § 4 zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

dokument pro opakované nebo stálé použití vytvořený podle zákona a označený písmenným označením ČSN.

20) Smejkal, V.: Informační systémy veřejné správy ČR. 1. vydání. Nakl. Oeconomica, Praha 2003, str. 75.

21) Informace k novele zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy [citováno 30. září 2006]. Dostupný z: <http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3227>.

22) Standardem IS VS se pro účely zákona č. 365/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozumí soubor pravidel pro výkon odborných činností spojených s vytvářením, rozvojem a využíváním informačních systémů veřejné správy uveřejněný ve Věstníku vydávaném Ministerstvem informatiky [§ 2 písm. f) zákona č. 365/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů].

23) Státní informační a komunikační politika [citováno 30. září 2006]. Dostupný z: http://www.micr.cz/files/275/SIKP_def.pdf.